

Læreplan i lederutvikling - valgfrie programfag i utdanningsprogram for idrettsfag

Gjelder fra 01.08.2006

Gjelder til 31.07.2021

Utgått

Formål

Gode trenere og ledere er gode tilretteleggere og miljøskapere og har stor betydning for resultatutvikling og aktivitetsomfang innen idrett. Programfaget lederutvikling er verdifullt og nyttig for å utvikle unge ledere i idrett. Gode ledere er en viktig ressurs så vel i yrkeslivet som i det frivillige organisasjonslivet.

Opplæringen i programfaget skal bidra til utvikling av innsikt og forståelse for ulike sider ved god ledelse og bidra til utvikling av personlige egenskaper. Opplæringen skal gi kunnskap om og erfaringer med å planlegge, lede og vurdere eget ledelsesarbeid.

Lederutvikling er i hovedsak et praktisk fag der en skal praktisere i sterk tilknytning til det lokale idrettsmiljøet, og der en skal få prøve seg som trener, leder og dommer og kunne fordype seg i en av disse lederfunksjonene. Opplæringen i programfaget skal fremme evnen til å samarbeide, vise lojalitet, og ta ansvar og utvikle bevisste og trygge ledere. Gjennomføringen bør foregå i det lokale idrettsmiljøet og være knyttet til et idrettslag eller en gruppe.

Struktur

Programfaget er strukturert i tre hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Fag	Hovedområder		
Lederutvikling 1	Ledelsesteori	Ledelse i praksis	Arrangement
Lederutvikling 2	Ledelsesteori	Ledelse i praksis	Arrangement

Hovedområder

Ledelsesteori

Hovedområdet omfatter ulike temaer som er sentrale for å utføre god ledelse innen idrett, og omfatter både trener-, leder- og dommerfunksjonen.

Ledelse i praksis

Hovedområdet dreier seg om praktisk erfaring med og utprøving av det å være trener, leder og dommer. Praktisk ledelse videreutvikles i et av disse ledelsesområdene.

Arrangement

Hovedområdet omfatter det å skape nye ideer og videreutvikle arrangement. Det handler om sentrale forhold knyttet til planlegging, gjennomføring og vurdering av ulike typer arrangement.

Timetall

Timetallet er oppgitt i 60 minutters enheter.

Lederutvikling 1: 140 årstimer

Lederutvikling 2: 140 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I idrettsfag forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig i idrettsfag innebærer å formulere spørsmål, delta i meningsutveksling, debatter og diskusjoner, gjengi fakta og forklare årsakssammenhenger. Videre handler det om å beskrive og forklare teknikker, ferdigheter, treningsmetoder, opplevelser og erfaringer i idrett og friluftsliv, og anvende aktuell terminologi for å utvikle kommunikative ferdigheter. Disse ferdighetene omfatter også å forklare, instruere, veilede, oppmuntre, gi tilbakemelding, gi muntlige beskjeder og gjøre muntlige henvendelser og forespørslers.

Å kunne uttrykke seg skriftlig i idrettsfag innebærer å utarbeide treningsplaner og treningsdagbøker og vurdere eget treningsarbeid i tilknytning til idrett og friluftsliv. Videre handler det om å skrive ulike typer tekster til bruk ved muntlig framføring og presentasjon. Det omfatter også å lage skriftlige forespørslers, henvendelser, innbydelser og program og å skrive referat fra møter, stevner og kamper.

Å kunne lese i idrettsfag innebærer å forstå ulike former for faglitteratur, skjønnlitteratur, aviser, offentlige dokumenter, andre skriftlige kilder og databasert informasjon som handler om fagområdene innenfor utdanningsprogrammet.

Å kunne regne i idrettsfag innebærer å måle og beregne intensitet og å lage tabeller, diagrammer og grafiske framstillinger for å visualisere innhentet data fra trening og konkurranser. Ved bruk av kart og kompass handler det om å beregne avstand og høydeforskjeller. Det omfatter også å tolke tabeller, diagrammer og grafiske framstillinger og bruke det i egne framstillinger og presentasjoner. I forbindelse med ulike typer arrangement handler det om å

lage kampoppsett og resultatlistor, beherske tidtaking og poengberegning, og beregne inntekter og utgifter.

Å kunne bruke digitale verktøy i idrettsfag innebærer å bruke PC til arbeid med treningsplanlegging, og å bruke andre digitale verktøy for å framskaffe, dokumentere og presentere data fra treningsarbeid. Det omfatter også innhenting av kilder og informasjon fra ulike databaser. I forbindelse med stevner og kamper handler det om bruk av tidtakersystem og resultatservice og bruk av videoopptak og digitale bilder.

Kompetansemål

Lederutvikling 1

Ledelsesteori

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for grunnprinsippene for instruksjon og ledelse og forklare ulike undervisnings- og instruksjonsmetoder
- gjøre rede for sentrale egenskaper og kjennetegn ved trenerrollen
- forklare hva som menes med god kommunikasjon og coaching
- gjøre rede for innhold og struktur ved gjennomføring av styremøter i et idrettslag
- forklare bestemmelser og reglement i en valgt idrett
- vurdere ulike sider ved det å være dommer og praktisere de ulike dommerfunksjonene i en valgt idrett

Ledelse i praksis

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- anvende sentrale instruksjons- og ledelsesprinsipper i valgte idrettsaktiviteter
- anvende ulike undervisnings- og instruksjonsmetoder i valgte idrettsaktiviteter
- veilede og gi tilbakemeldinger, kollektivt og individuelt
- praktisere som dommer i en valgt idrett
- reflektere over eget ledelsesarbeid

Arrangement

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for sentrale momenter i forberedelsesfasen til et arrangement
- planlegge, gjennomføre og vurdere et arrangement

Lederutvikling 2

Ledelsesteori

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- vurdere etiske og moralske sider ved det å være trener, leder eller dommer
- drøfte betydningen av god kommunikasjon og coaching i ledelsesarbeid
- drøfte sentrale psykologiske faktorer ved det å være leder
- gjøre rede for betydningen av entreprenørskap til bruk ved ulike prosjekter og arrangement

Ledelse i praksis

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- praktisere som trener, leder eller dommer i en valgt idrettsaktivitet i lokalmiljøet
- kommunisere med utøvere, ledere og aktuelle samarbeidspartnere
- anvende entreprenørskap i tilknytning til ledelse i praksis
- mestre bruk av tekniske hjelpemidler i arbeidet med ledelse i praksis
- drøfte og vurdere erfaringer fra ledelsesarbeidet

Arrangement

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre og vurdere arrangement i lokalmiljøet og kunne bruke entreprenørskap i dette arbeidet

Vurdering

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Fag	Ordning
Lederutvikling 1	Elevene skal ha en standpunkt karakter.
Lederutvikling 2	Elevene skal ha en standpunkt karakter.

Eksamen for elever

Fag	Ordning
Lederutvikling 1	Elevene kan trekkes ut til en muntlig eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Lederutvikling 2	Elevene kan trekkes ut til en muntlig eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
---------------------	---

Eksamen for privatister

Fag	Ordning
Lederutvikling 1	Privatistene skal opp til en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Lederutvikling 2	Privatistene skal opp til en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringslova.